

Azərbaycanın qonaq-qaralı günləri başlayır

Turizm sektorumuz buna hazırdır mı?

Dünyanın zəngin tarixə və qədim mədəniyyətə malik ölkələrindən biri olması, təbiətinin gözəlliyi və rəngarəngliyi, əlverişli iqlimi Azərbaycanı yalnız ilin hansısa bir fəslində, mövsümündə deyil, bütün vaxtlarda gələcək qonaqlar üçün cəzbedici edir. İbtidai insanların Qobustan mağaralarındakı qayaüstü rəsmləri, atəşpərəstlik məbədləri, dağların zirvəsindəki alban kilsələri, ibadətqahlar, islam mədəniyyəti dövrünün əzəmətli sarayları, məscidləri, türbələri, möhtəşəm qala divarları, qəsrlər, geniş karvansaralar və digər tikililər turistlərin daha çox üz tutduqları ünvanlardır.

Azərbaycan nadir təbii-iqlim xüsusiyyətlərinə malik ölkədir. Fauna və florası olduqca zəngindir. 1200-dən çox irili-xırdalı çay, şlalələr, Göygöl, Maralgöl kimi təbiət inciləri, palçıq vulkanları, nadir qoruqlar, müalicəvi əhəmiyyətli narın qumlu çimərliklər ölkəmizin zəngin turizm potensialını nümayiş etdirir. Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə respublikamızın şimal bölgəsində, Qusar şəhərindən 30 kilometr şimalda, rayonun Dağlıq Alayan kəndi ərazisində yerləşən Şahdağ Qış-Yay Turizm Kompleksi dünyada məşhurdur. Xəzər sahillərində - Lənkərandan tutmuş Nabrənədək dünya standartları səviyyəsində yaradılan istirahət zonaları ölkəmizə turist axınını şortləndirir.

Ancaq 2020-ci ildə başlayan, qlobal bəlaya çevrilən koronavirus pandemiyası turizm sektorunun zəifləməsinə səbəb oldu. Pandemiyanın davam etdiyi müddətdə nisbətən daxili turizm də artım müşahidə edildi. Bütün dünyanın bə-

lasına çevrilən COVID-19 pandemiyasının səngiməsi bu sahənin də dirçəlməsi ilə nəticələndi. İstər ötən ilin statistikasına, istərsə də cari ilin ilk dörd ayındakı göstəricilər söyləməyə əsas verir ki, turizm pandemiyadan sonra bərpaşını tam sürətlə davam etdirir. Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatına əsasən, bu ilin dörd ayı - yanvar-aprel ayları ərzində Azərbaycana dünyanın 168 ölkəsindən 522,9 min, yəni ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,6 dəfə çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib. Gələnlərin 31,7 faizi Rusiya, 20,9 faizi Türkiyə, 8,4 faizi İran, 5,5 faizi Gürcüstan, 5 faizi Hindistan, 2,3 faizi Pakistan, 2,2 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, 2,0 faizi Qazaxıstan, 1,8 faizi Özbəkistan, 1,7 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, hər birindən 1,6 faiz olmaqla Ukrayna və Belarus, 1,3 faizi Türkmənistan, 1,2 faizi Küveyt, 12,8 faizi digər ölkələrin vətəndaşları olub.

Ötən ilin ilk dörd ayı ilə müqayisədə Çindən gələnlərin sayı

4,3, Hindistandan 4,2, Türkmənistandan 3,8, Özbəkistandan 3,3, Belarusdan 3,3, Qazaxıstandan 2,1, Pakistandan 1,9, Rusiyadan 1,9, Böyük Britaniyadan 1,9, Niderlanddan 1,9, İsraildən 1,8, ABŞ-dən 1,7, Omandan 1,6 dəfə, Küveytdən 48,9, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən 44,5, Gürcüstandan 43,8, Türkiyədən 31 faiz artıb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatında o da qeyd olunub ki, 2022-ci ilin yanvar-aprel ayları ilə müqayisədə MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 1,9 dəfə artaraq 213,4 min, Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 1,7 dəfə artaraq 27,6 min, körfəz ölkələrindən gələnlərin sayı 4 faiz artaraq 76,2 min nəfər olub.

Dövlət Turizm Agentliyindən verilən məlumatda isə bildirilib: "2023-cü ilin yanvar, fevral, mart və aprel aylarının ötən ilin eyni ayları ilə müqayisəsi ölkəmizdə müvafiq olaraq 61, 49, 42 və 83 faiz artımın olduğunu göstərir. Bütövlükdə 4 ayın (yanvar-aprel) statistikasına isə ötən ilin rəqəmlərini 58 faiz üstələyir. Bu isə pandemiyadan əvvəlki rəqəmlərlə müqayisədə 62 faiz bərpa deməkdir".

Qeyd edək ki, pandemiyanın başa çatmaqda olması bütün dünyaya öz müsbət təsirini göstərmişdir. Belə ki, Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Assosiasiyasının (IATA) məlumatına görə, qlobal hava nəqliyyatı ilə səyahət artım pandemiyadan əvvəlki səviyyənin 95,5 faizinə çatıb. Gəlirləri səni-

şin kilometrələri (RPK) ilə ölçülən hava nəqliyyatı aprel ayında bir il əvvəlki dövr ilə müqayisədə 45,8 faiz artıb. Sənaye yükü faktoru aprel ayında 81,3 faiz təşkil edib ki, bu da pandemiyadan əvvəlki səviyyədən cəmi 1,8 faiz azdır. Məlumatla görə, ölkələrdə daxili uçuşların sayında da aprel ayında illik 42,6 faiz artım qeydə alınıb ki, bu da pandemiyadan əvvəlki səviyyədən 2,9 faiz çoxdur. Beynəlxalq uçuşlarda isə ötən ilin analoji dövrü ilə müqayisədə 48 faiz artım olub, səmimi kilometrələri üzrə gəlirlər də 83,6 faizə çatıb.

Artıq yay mövsümü başlayıb. Pandemiya qədər ölkəmizdə hər il isti aylarda turizm sektorunda canlanma müşahidə edilirdi. Bugünkü vəziyyəti nəzərə alan turizm üzrə ekspertlər pandemiyanın davam etdiyi iki illə müqayisədə bu yay Azərbaycanda turist aktivliyinin artacağını gözləndiyini bildirirlər. Odur ki, mütəxəssislər bu mövsümün Azərbaycan turizmi üçün ötən ildən daha uğurlu olacağını proqnozlaşdırırlar. Onu da qeyd edək ki, uçuşların əldə edilməsi üçün hər cür imkanlar var. Belə ki, ölkəmizdə turizm sənayesinin inkişafı üçün də əlverişli iqtisadi-coğrafi mühit mövcuddur.

Dövlət Turizm Agentliyindən bildirilib ki, yay mövsümü Azərbaycanda turizmin ən aktiv dövrü hesab edilir. Bununla belə gələcək statistikasında daha ciddi fərqlə nəticələrə nail olmaq üçün ənənəvi və yeni bazarlarda təbliğat işini gücləndirmək, ölkəmizə birbaşa uçuşların sayının artırılması, ümumən ölkənin daha əlçatan olması kimi amillərin önəmi qeyd olunmalıdır: "Yay mövsümündə Avropa bazarı üzrə müvafiq təbliğat işləri davam etdiriləcək. Bu baxımdan Avropanın müxtəlif şəhərləri ilə birbaşa uçuşların sayının artırılmasını qeyd edə bilərik. May ayından "Wizzair" hava yolları şirkətinin həftədə iki dəfə olmaqla Roma-Bakı birbaşa reysinə, "Air-Baltic" aviashirkətinin yay aylarında həftədə iki dəfə olmaqla Rıqa-Bakı istiqamətində start verməsi, eləcə də "Azərbaycan Hava Yolları" tərəfindən bir sıra Avropa şəhərlərinə - əlavə olaraq həftədə iki dəfə Vyana, Barselona və Parisə birbaşa uçuşlara başlanması Avropa ölkələri ilə turist mübadiləsinə öz töhfəsini verəcək və Azərbaycanı avropalı səyahətçilər üçün daha əlçatan edəcək".

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"